

Chương trình thẩm định nhanh đơn sáng chế thẩm nghiệm giữa Cục Sở hữu trí tuệ Việt Nam và Cơ quan Sáng chế Nhật Bản

Theo thỏa thuận hợp tác song phương giữa Cục Sở hữu trí tuệ Việt Nam (NOIP) và Cơ quan Sáng chế Nhật Bản (JPO) được ký kết vào tháng 10/2015, chương trình thẩm định nhanh đơn sáng chế (PPH) giữa hai bên đã được chính thức triển khai thử nghiệm từ ngày 01/4/2016. Đây là chương trình PPH đầu tiên mà NOIP tham gia với nỗ lực sử dụng kết quả thẩm định nội dung của cơ quan sở hữu trí tuệ nước ngoài để đẩy nhanh việc thẩm định các đơn sáng chế tại Việt Nam.

Hiện nay, mặc dù Việt Nam đã có hai hệ thống thẩm định nhanh đơn sáng chế, bao gồm hệ thống thẩm định nhanh được quy định trong Luật Sở hữu trí tuệ của Việt Nam và chương trình hợp tác thẩm định sáng chế ASEAN (ASPEC) giữa các cơ quan sở hữu trí tuệ của các nước ASEAN, nhưng hai hệ thống này lại không được áp dụng một cách rộng rãi. Một trong những lý do mà hệ thống thẩm định nhanh theo luật định không được áp dụng một cách phổ biến là do các thẩm định viên của NOIP thường không sẵn sàng tiếp nhận yêu cầu thẩm định nhanh do số lượng đơn đăng ký sáng chế đang tồn đọng khá lớn. Hệ thống thứ hai là chương trình ASPEC lại không đạt được hiệu quả như kỳ vọng vì các thẩm định viên của NOIP khá ngại ngại khi dựa vào kết quả thẩm định của các cơ quan sáng chế ASEAN. Do đó, chương trình PPH thử nghiệm giữa NOIP và JPO được kỳ vọng là sẽ cải thiện tình trạng hiện tại và rút ngắn thời gian thẩm định nội dung đối với các đơn đăng ký sáng chế nộp tại Việt Nam mà có các đơn tương đương nộp tại Nhật Bản.

Theo đó, người nộp đơn có thể yêu cầu thẩm định nhanh đơn đăng ký sáng chế nộp tại Việt Nam dựa trên bằng sáng chế/thông báo

dự định cấp bằng sáng chế Nhật Bản đã được cấp cho đơn tương đương nộp tại Nhật Bản bằng cách thực hiện theo những thủ tục đã được quy định và đáp ứng những yêu cầu nhất định của chương trình PPH thí nghiệm này. Ngoài các quy định khác, có một số điểm quan trọng mà người nộp đơn cần lưu ý khi tham gia vào chương trình này, cụ thể là: (i) yêu cầu thẩm định nội dung cho đơn đăng ký sáng chế tại Việt Nam phải được nộp cho NOIP trước hoặc vào thời điểm nộp đơn yêu cầu PPH, (ii) NOIP chưa ra bất kỳ thông báo kết quả thẩm định nội dung nào đối với đơn đăng ký sáng chế nộp tại Việt Nam vào thời điểm nộp yêu cầu PPH, và (iii) các yêu cầu bảo hộ của đơn đăng ký sáng chế tại Việt Nam phải giống và/hoặc tương đương với các yêu cầu bảo hộ mà được xác định là có thể cấp bằng sáng chế/ có thể chấp nhận để cấp bằng sáng chế của đơn tương đương nộp tại Nhật Bản.

Bước đầu, chương trình PPH này sẽ được triển khai thí nghiệm trong vòng 03 năm, bắt đầu từ ngày 1/4/2016 và dự kiến kết thúc vào ngày 31/3/2019. Tuy nhiên, chương trình thí nghiệm này có thể sẽ được kéo dài thêm sau khi NOIP và JPO cùng nhau rà soát và đánh giá kết quả thực hiện chương trình. Cần chú ý rằng chương trình thí nghiệm này không được áp dụng dựa trên các đơn đăng ký giải pháp hữu ích nộp tại JPO. Sau khi cân nhắc đến khả năng xử lý đơn, NOIP đồng ý tiếp nhận tối đa 100 đơn PPH mỗi năm trong giai đoạn thí nghiệm kéo dài 3 năm này, và có thể từ chối đơn yêu cầu PPH nộp sau đơn thứ 100. Khi số lượng đơn đã được tiếp nhận đạt đến mức tối đa, NOIP sẽ đăng thông báo trên trang thông tin điện tử của NOIP.

Trong năm đầu tiên của chương trình, số lượng đơn yêu cầu PPH đã đạt đến con số 100 đơn vào ngày 24/8/2016. Sau một năm hoạt động, chương trình PPH thí nghiệm đã cho thấy hiệu quả vượt bậc trong việc thẩm định nhanh các đơn đăng ký sáng chế nộp tại Việt Nam, với nhiều bằng sáng chế đã được cấp trong vòng 9 đến 12 tháng sau khi nộp đơn yêu cầu PPH. Với thực tế số lượng đơn đăng ký sáng chế còn tồn đọng, có thể thấy rằng các thẩm định viên của NOIP đã nỗ lực hết sức mình và nghiêm túc thực hiện chương trình này. Trong năm thứ hai bắt đầu từ ngày

1/4/2017, số đơn yêu cầu đã đạt đến con số tối đa là 100 đơn vào ngày 24/5/2017. Như vậy, năm thứ hai của chương trình đã kết thúc, và các đơn yêu cầu PPH không được nộp kịp thời sẽ phải chờ đến năm thứ ba, bắt đầu từ ngày 1/4/2018. Với thực tế nêu trên, nếu mong muốn tận dụng chương trình này (chương trình hoạt động dựa trên nguyên tắc ưu tiên đơn nộp trước), người nộp đơn nên chuẩn bị tốt nhất để có thể nộp đơn yêu cầu PPH ngay khi NOIP thông báo tiếp tục tiếp nhận các đơn tiếp theo./.